

har hørt og set Bemærkninger om, at man var kommen for sent med dette Forbud. Jeg skulde tillade mig at erindre om, at man i dette Forhold staar lige overfor en fremmed, venstabelig Stat, og at man ikke kan stride ind, før man er notorisk sikker paa, at der er Grund til at stride ind, og hvorsfor der maa strides ind, og jeg tror, at man skal erkjende, at den Overveelse, der var nødvendig, skete hurtig og resolut. For at supplere denne Bemærkning skal jeg nævne, at den 1ste November skete Forbudet fra Norge mod Sverig, altsaa 3 Dage senere, og den 3die November skete der i selve Sverig et Forbud, hvorved Skaane blev adskilt fra Sverigs øvrige Provinser. Det vil altsaa ses, at vi vare noget forud. Man maa imidlertid ikke blot huske denne Situation, naar man vil bedømme Forholdet ret, thi det gaar her som saa ofte, at det ofte er noget lettere at være bagflog end forklog, men man maa ogsaa huske, hvorledes Forholdet laa før den Gang. Den 25de Oktober antoges det, at det var den saakaldte „rodsjuka“ der herskede i Skaane. Først den 26de og 27de Oktober indeholdt svenske Blade i Stockholm og Malmø Notiser om, at det vist var Svinepest, og da Sagen forelaa i vort veterincære Sundhedsraad den 27de Oktober, var man heller ikke her paa det Nene med Sygdommens Karakter og Betydning. Det vil fremgaa af de Udtryk, der ere valgte i Bekjendtgjørelsen om Forbudet, idet der staar, at der i Sverig er udbrudt en ondartet og smitsom Sygdom blandt Dyrene. Det var først, da Statsveterincæren Lindquist fra Stockholm kom til Skaane, at man ret fik konstateret, hvad det var, og ogsaa hos os kom man saa paa det Nene med, hvorledes Forholdet var. Det maa ikke glemmes, naar man vil bedømme dette Forhold, at det var en ny, hidtil ikke her kjendt Sygdom, som der var Tale om, og det er ingenlunde saa let vobestliffelig videnstabeligt at komme paa det Nene med, hvorledes Forholdet er, men man kunde langt hurtigere være kommet paa det Nene dermed, naar det faktisk Forhold havde været bekjendt. Saavel her som i Sverig har det nemlig bagefter viist sig, at Sygdommen har hersket længe, og har hos os været skjult og været fordult paa en højt mærkvaerdig, letfindig og lidet forsvaerlig Maade, idet vedkommende Gæde af Svinene have ladet dem dø, jeg kan næsten sige i Hundredevis, uden en Gang at anmeldte det. I vor Lovgivning fandtes aldeles ingen Bestemmelser, efter hvilke der kunde strides ind mod denne Sygdom. Men der findes dog i den gjældende Lov om

smitsomme Sygdomme hos Husdyr en Bestemmelse, ifølge hvilken Indenrigsministeren har Bemyndigelse til at udvide de i Loven nævnte Sygdomme, det vil sige, til at hense andre Sygdomme under de smitsomme farlige Sygdomme. Man maatte altsaa staa sig et Grundlag at staa paa, og dette skete ved en Bekjendtgjørelse af 7de November, idet Svinedifteritis blev indordnet under de ondartede smitsomme Sygdomme. I Henhold til denne Bestemmelse kunde man gjøre to Ting: Anordne offentligt Tilshyn med enhver smittet eller mistænkt Besætning og gaa til Afspærringsforanstaltninger for det Distrikt, der var angrebet eller smittet. Begge Dele skete naturligvis, og ved en Bekjendtgjørelse, som iøvrigt var samtidig med den førstnævnte, men dateret Dagen efter, blev Kjøbenhavn, Kjøbenhavns Amts nordre, søndre samt Amager Birk affærrede og Udførsel derfra forbudt, saavel til de øvrige Dele af Landet som til Udlandet. Nu vil jo Spørgsmaalet ganske naturlig være, om det ogsaa var den rette og tilstræffelige Foranstaltning, der den Gang blev truffen. Jeg skal her gjøre opmærksom paa, at Sygdommen, som sagt, var ukjendt. Man antog, at den havde en meget kort Inkubationstid, man antog, at den nylig var opstaaet, og der var Grund til ogsaa efter mit Skjøn at gaa ud fra — og Oplysninger vare ikke til at staa — at der ikke i den seneste Tid var udført Svin og Grise fra det affærrede Distrikt til andre Dele af Landet. Til enhver anden Mars-tid vilde jeg have stillet mig noget tvivlende overfor denne Antagelse, men i dette Tilfælde troede jeg, at den kunde være rigtig — ogsaa efter mit personlige Kjendskab til Landbosforholdene. De Herrer, som kjende disse, vilde jo vide, at Oktober og November Maanedere ere paa Landet en stille Tid, hvor der ingen Mælk haves, og hvor man ikke gaar til forøget Svinehold, medens Husboldnings-svin i Regelen slagtes i November Maaned og senere. I hvert Fald maatte der være Grunde til at antage det og gaa ud derfra, og det kunde heller ikke nytte at antage noget Andet eller gaa til en anden Foranstaltning; thi naar vi ikke kunne faae konstateret, hvorhen Dyr vare solgte, veed jeg ikke, hvorledes man kunde drage en anden Linie end den, man drog, nemlig mellem de notorisk smittede Distrikter og andre Dele af Landet. Desuden foreslog det veterincære Sundhedsraad, at man ved Siden af Afspærring skulde udstede et Udførselsforbud, og at de hnge Dyr indenfor de affærrede Distrikter skulde dræbes. Jeg gik videre og sagde, at de unge og mistænkte Dyr skulde dræbes og om for-